

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ครั้งนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นผลการวิเคราะห์ถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนที่สองเป็นผลการวิเคราะห์ถึงลักษณะการบริหารงาน การดำเนินงาน การจัดการสินทรัพย์ หนี้สินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และส่วนสุดท้ายเป็นผลการวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังต่อไปนี้

4.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังต่อไปนี้ ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้วยแบบจำลอง Multiple regression

Variables	Coefficients	Standard Error	T -ratio
(Constant)	-3,178.28	17,545.910	-0.181
เงินปันผลจ่าย (X ₁) *	0.84	0.075	11.144
เงินสัจจะสะสม (X ₂) *	0.03	0.008	3.572
จำนวนสมาชิก (X ₃) *	78.89	37.639	2.096
ระดับการศึกษา (X ₄)	5,322.37	11,912.277	0.447
ประเภทอาชีพ (X ₅) *	-18,371.87	8,443.880	-2.176
ผลตอบแทนกรรมการ (X ₆)	6,094.95	7891.056	0.772
สมาชิกไม่ส่งเงินสัจจะ (X ₇)	-9.44	72.301	-0.131
การกู้จากแหล่งอื่น (X ₈)	-3830.61	8,775.616	-0.437
ร่วมเป็นเครือข่ายอื่น (X ₉)	2702.40	10,089.522	0.268
จำนวนลูกหนี้ที่ผิดนัด (X ₁₀)	-49.55	1503.886	-0.033
จำนวนเงินที่ผิดนัด (X ₁₁)	0.23	0.214	1.075

R Square = 0.809

Durbin-watson Stat. = 1.89

Adjusted R Square = 0.804

ที่มา : จากการคำนวณ

จากค่า Coefficients ซึ่งเป็นสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระและจากผลการทดสอบสมมุติฐาน สรุปได้ว่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ตัวแปร X_1 คือ เงินปันผลจ่าย (บาท/ปี) X_2 คือ เงินสัจจะสะสม (บาท) ณ ปีที่ศึกษา และตัวแปร X_3 คือ จำนวนสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ (คน) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อตัวแปรตาม อธิบายได้ดังนี้

- 1) หากเงินปันผลจ่ายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เปลี่ยนแปลงไป 1 บาท จะส่งผลให้รายได้สุทธิของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเปลี่ยนแปลงไป 0.84 บาท ในทิศทางเดียวกัน
- 2) หากเงินสัจจะสะสมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเปลี่ยนแปลงไป 1 บาท จะส่งผลให้รายได้สุทธิของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เปลี่ยนแปลงไป 0.03 บาท ในทิศทางเดียวกัน
- 3) หากจำนวนสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเปลี่ยนแปลงไป 1 ราย จะส่งผลให้รายได้สุทธิของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เปลี่ยนแปลงไป 78.89 บาท ในทิศทางเดียวกัน

ส่วนตัวแปรอิสระ X_5 = ประเภทอาชีพของประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความสัมพันธ์เชิงลบกล่าวคือหากอาชีพของประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นเกษตรกรรวมจะส่งผลให้รายได้สุทธิของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตลดลง 18,371.87 บาท

ค่า R Square หมายถึงตัวแปรอิสระทั้งหมดมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม และเมื่อปรับค่าแล้วอิทธิพลของตัวแปรอิสระยังคงมีอยู่ร้อยละ 80

ค่า Durbin-watson Stat. = 1.89 มีค่าเข้าใกล้ 2 แสดงว่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน

4.2 ลักษณะการบริหารงาน การดำเนินงาน การจัดการสินทรัพย์ หนี้สิน ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

4.2.1 ลักษณะของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีลักษณะ เป็นการผสมผสานระหว่างแนวคิดของสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์เครดิตยูเนียน และการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร รูปแบบการดำเนินธุรกิจมีการรับเงินค่าหุ้น/เงินสัจจะสะสม รับฝากเงินออมทรัพย์พิเศษ ให้กู้ยืมเงินแก่

สมาชิกและการนำเงินไปลงทุนในกิจการของเครือข่าย ปกติส่วนใหญ่จะเปิดทำการเดือนละ 1 วัน ระหว่างเวลา 08.00– 12.00 น. วันที่เปิดทำการส่วนใหญ่จะกำหนดไว้ในระเบียบ เช่นวันที่ 5,89 ของทุกเดือน เป็นต้น หรือบางกลุ่มเปิดดำเนินการเพียงปีละ 1 ครั้ง และดำเนินการรับเงินค่าหุ้น/เงินสัจจะสะสม การปล่อยสินเชื่อ และการรับชำระหนี้เสร็จสิ้นภายใน 1 วันทำการ บางกลุ่มออกมอทรัพย์ฯ จะมีวาระในการดำเนินการ 4-5 ปี บางกลุ่มเปิดดำเนินการต่อเนื่องมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน ซึ่งกลุ่มแรก (มีวาระในการดำเนินการ) จะมองในด้านปัญหาของความเสี่ยงในอันที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเงินทุนของกลุ่มฯ ซึ่งจะเติบโตขึ้นเรื่อยๆอย่างต่อเนื่อง จากเหตุผลดังกล่าว กลุ่มฯจึงมีระเบียบการ โดยกำหนดเมื่อครบวาระ 4-5 ปี จะทำการคืนทุน และก็เริ่มต้นรับสมัคร จัดตั้งกลุ่มใหม่ ในลักษณะของกลุ่มนี้ เมื่อมองในแง่ของการเติบโตแล้วจะไม่มี ส่วนกลุ่มหลังจะมุ่งในด้านผลงานของการเติบโตของกลุ่มเป็นหลักสำคัญ ไม่ได้มองในแง่ของความเสี่ยง และภาระในการบริหารจัดการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่น่าเป็นห่วง ซึ่งหากเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้น ผลกระทบจะเกิดขึ้นกับสมาชิกของกลุ่มฯ ต่อไป ผลกำไรที่ได้จากการดำเนินธุรกิจ จะนำมาจัดสรรเป็นเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสมาชิก เงินค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการ เงินสมทบกองทุน เงินสวัสดิการแก่สมาชิก และสนับสนุนกิจกรรมของท้องถิ่น

4.2.2 ปริมาณกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำหรับจำนวนสมาชิกและปริมาณธุรกรรมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่ถูกคัดเลือกมาเป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ รวมจำนวน 400 กลุ่ม มีรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนสมาชิก เงินสัจจะสะสม จำนวนผู้กู้ยืมเงิน และจำนวนเงินให้ผู้กู้ยืมแก่สมาชิกดังนี้

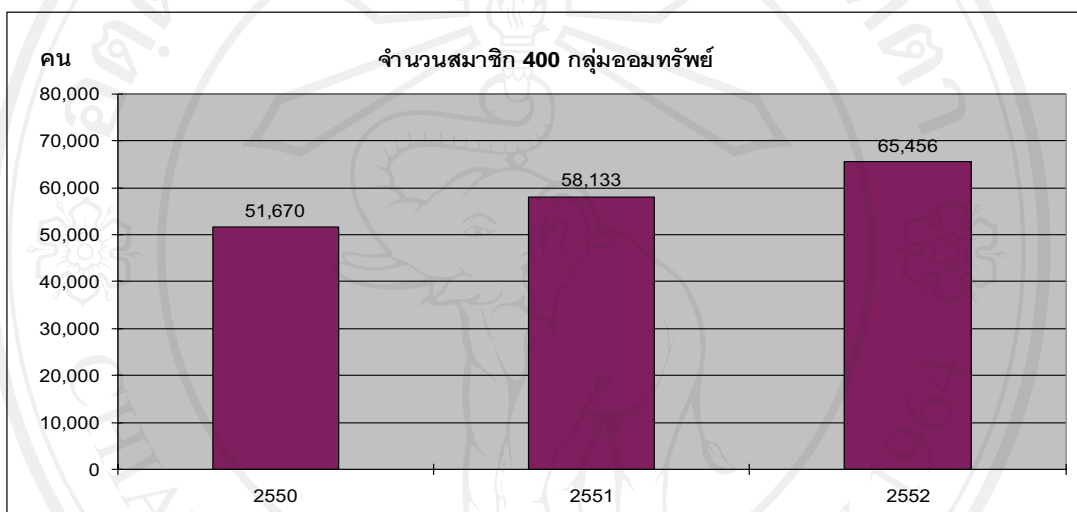
ตารางที่ 4. 2 แสดงจำนวนสมาชิกและปริมาณธุรกรรมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน400 กลุ่ม

รายการ	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552
จำนวนสมาชิก (คน)	51,670	58,133	65,456
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)		(12.50)	(12.59)
เงินสัจจะสะสม (บาท)	129,620,353	189,969,118	254,044,920
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)		(46.55)	(33.73)
จำนวนผู้กู้ยืม (คน)	19,022	23,945	27,847
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)		(25.88)	(16.29)
จำนวนเงินที่ให้ผู้กู้ยืมแก่สมาชิก (บาท)	115,264,263	166,360,700	218,699,307
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)		(44.32)	(31.46)

ที่มา : จากการคำนวณ

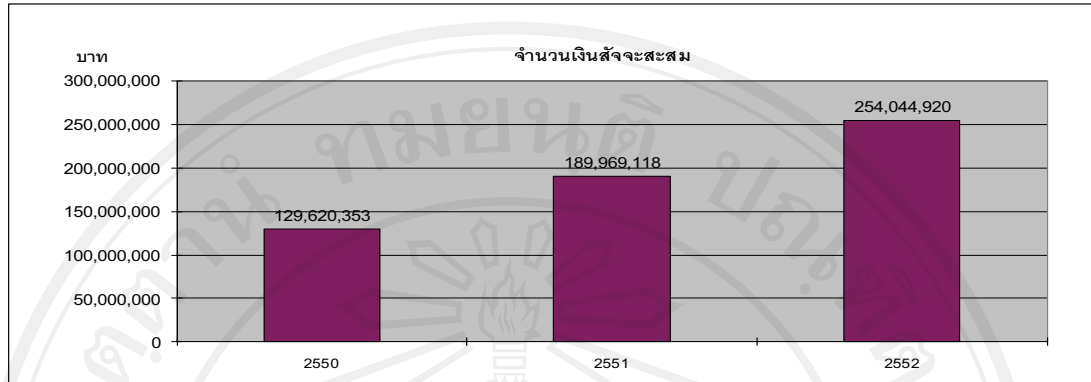
ปริมาณและแนวโน้มจำนวนสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำนวน 400 กลุ่ม พบว่าจำนวนสมาชิกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปี 2550 จำนวน 51,670 ราย เป็น 58,133 ราย ในปี 2551 และ 65,456 ราย ในปี 2552 โดยมีอัตราเพิ่มในปี 2551 และ 2552 ร้อยละ 12.50 และ 12.59 ตามลำดับ

รูปที่ 4.1 แสดงแนวโน้มจำนวนสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์

ที่มา : จากการสำรวจ

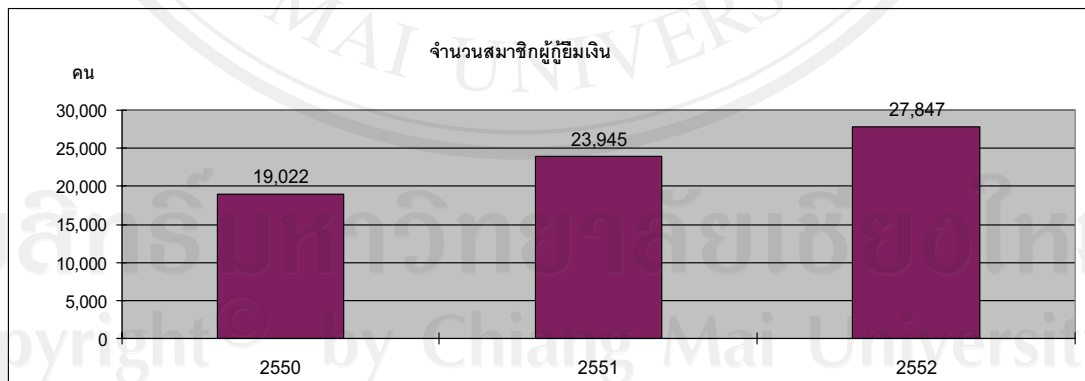
ปริมาณและแนวโน้มจำนวนเงินสะสมจะสะสมของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่าจำนวนเงินสะสมจะสะสมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปี 2550 จำนวน 129.6 ล้านบาท เป็น 189.9 ล้านบาท ในปี 2551 และ เพิ่มขึ้น 254.0 ล้านบาท ในปี 2552 ตามลำดับ หรือ ในปี 2552 จำนวนเงินสะสมจะสะสมเพิ่มขึ้นร้อยละ 95.99 เมื่อเทียบกับจำนวนเงินสะสมจะสะสมในปี 2550

รูปที่ 4.2 แสดงแนวโน้มจำนวนเงินสั่งจะสะสมของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ที่มา : จากการสำรวจ

จำนวนและแนวโน้มสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ใช้บริการกู้ยืมเงิน พบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น จากปี 2550 จำนวน 19,022 ราย เป็น 23,945 ราย ในปี 2551 และ เพิ่มขึ้น 27,847 ราย ในปี 2552 ตามลำดับ

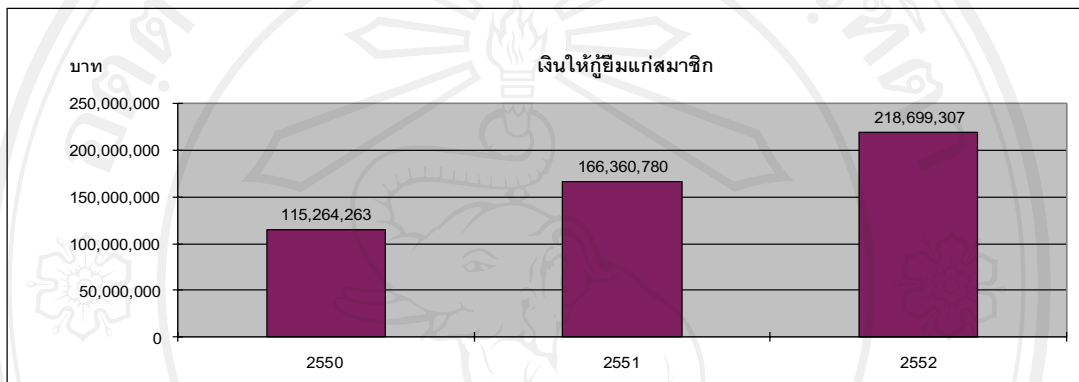
รูปที่ 4.3 แสดงจำนวนและแนวโน้มของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ใช้บริการกู้ยืมเงิน

ที่มา : จากการสำรวจ

ปริมาณและแนวโน้มจำนวนเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่ใช้บริการกู้ยืมเงิน พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปี 2550 จำนวน 115.2 ล้านบาท เป็น 166.4 ล้านบาท ในปี 2551 และ เพิ่มขึ้นเป็น 218.7 ล้านบาท ในปี 2552 ตามลำดับ

รูปที่ 4.4 แสดงแนวโน้มจำนวนเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่ใช้บริการกู้ยืมเงิน

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2.3 พื้นที่ตั้ง สถานที่ทำการ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1) สถานที่ตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่กลุ่มออมทรัพย์ ฯ จัดตั้งกลุ่มอยู่ตามหมู่บ้านในชนบทพื้นที่ห่างไกล ไม่มีสาขาของธนาคารพาณิชย์เปิดให้บริการ วิถีชีวิตของชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ได้แก่ การทำนา ทำสวนผลไม้ ปลูกพืชไร่ เลี้ยงสัตว์ รองลงมาได้แก่รับจ้างแรงงานภายหลังฤดูเก็บเกี่ยว เช่น การแกะสลักไม้ ปักผ้า เป็นต้น

2) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ไม่มีสถานที่ทำการเป็นของตนเอง ต้องอาศัยบ้านของผู้นำชุมชน ที่ทำการกองทุนหมู่บ้าน ศาลาอเนกประสงค์ หรือศาลาวัดแห่งใดแห่งหนึ่ง ภายในหมู่บ้านเป็นสถานที่ทำการของกลุ่ม

3) หมู่บ้านในชนบทนอกจากจะมีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแล้ว ยังมีกลุ่มการเงินอื่น ๆ อีก ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) กลุ่มเกษตรกร กลุ่มพ่อบ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มกองทุนปฎิ จำนวนของกลุ่มการเงินในหมู่บ้านจะมีมากหรือน้อย รวมทั้งศักยภาพความเข้มแข็งและขนาดของกลุ่มการเงินกลุ่มไหนจะโตที่สุดในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของหมู่บ้าน จำนวนประชากร สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่น และระยะเวลาในการเปิด

ดำเนินการเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ถ้าเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่และขนาดกลาง สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นดี ชาวบ้านมีรายได้ดี รักการออม มีทักษะและเข้าใจวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เป็นอย่างดี ผู้นำมีความเข้มแข็ง เป็นนักพัฒนาและบริหารจัดการกลุ่มดี ไม่มีการยุบเลิกกลุ่ม กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านดังกล่าวก็จะมีขนาดใหญ่ที่สุดในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น ในทางกลับกันถ้าหมู่บ้านหรือชุมชนที่มีขนาดเล็กก็ตาม หากสภาพเศรษฐกิจไม่ดี ชาวบ้านมีฐานะยากจนมีรายได้น้อย และสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ไม่มาก ผู้นำบริหารจัดการกลุ่มไม่ดี ประชาชนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์อย่างแท้จริงแล้ว พบว่า กองทุนหมู่บ้านเป็นองค์กรการเงินใหญ่ที่สุดในหมู่บ้านนั้น เนื่องจาก ได้รับเงินสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (สทบ.) มากกว่าการออมเงินของชาวบ้านเอง

4.2.4 คณะกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

จากการศึกษา จำนวนกรรมการและกรรมการที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ ๗ ส่วนใหญ่มีกรรมการจำนวนตั้งแต่ 6 – 15 คน คิดเป็นร้อยละ 80.75 ของกลุ่มออมทรัพย์ทั้งสิ้น ในจำนวนดังกล่าวกรรมการที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในแต่ละกลุ่ม ส่วนใหญ่มีจำนวนไม่เกิน 3 คน รองลงมา มีจำนวน 4 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 และ ร้อยละ 31.50 ของกลุ่มออมทรัพย์ทั้งสิ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกรรมการในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

จำนวนกรรมการ	จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ
กรรมการไม่เกิน 5 คน	45	11.25
กรรมการ 6 - 10 คน	200	50.00
กรรมการ 11 - 15 คน	123	30.75
กรรมการ 16 - 20 คน	22	5.50
กรรมการตั้งแต่ 21 คนขึ้นไป	10	2.50
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4 .4 แสดงจำนวนและร้อยละของกรรมการที่มีบทบาทสำคัญในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กรรมการที่มีบทบาทสำคัญ	จำนวน	ร้อยละ
กรรมการที่มีบทบาทสำคัญไม่เกิน 3 คน	174	43.50
กรรมการที่มีบทบาทสำคัญ 4 - 6 คน	126	31.50
กรรมการที่มีบทบาทสำคัญ 7 - 9 คน	66	16.50
กรรมการที่มีบทบาทสำคัญ 10 - 12 คน	19	4.75
กรรมการที่มีบทบาทสำคัญมากกว่า 12 คน	15	3.75
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการศึกษาบทบาทหน้าที่ของกรรมการผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุด 3 ลำดับแรกในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่าผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดลำดับที่ 1 คือประธานกลุ่มออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 89.25 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาด้วยจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 47.33 และร้อยละ 45.94 ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเกษตรกร รองลงมาคืออาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 3.50 และร้อยละ 19.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงรายละเอียดวุฒิการศึกษา และอาชีพของกรรมการผู้ที่มีบทบาทคนที่

ตำแหน่งของกรรมการผู้ที่มีบทบาทคนที่ 1								
วุฒิการศึกษา	ประธาน	รองประธาน	เหรัญญิก	กรรมการ	เลขานุการ	อื่นๆ	รวม	ร้อยละ
ประถมศึกษา	169	2	16	1	3	2	193	48.25
มัธยมศึกษาตอนต้น	72		4	1	2		79	19.75
มัธยมศึกษาตอนปลาย	92	1	5		1		99	24.75
ปวศ./อนุปริญญา	10		1		1		12	3.00
ปริญญาตรีขึ้นไป	14		1	1		1	17	4.25
รวม	357	3	27	3	7	3	400	100.00
ร้อยละ	89.25	0.75	6.75	0.75	1.75	0.75		100.00
อาชีพ								
ข้าราชการการเมือง	37		1				38	9.50
ข้าราชการประจำ	8					1	9	2.25
เกษตรกร	191	2	16	1	3	1	214	53.50
ค้าขาย	68		3			1	72	18.00
ข้าราชการบำนาญ	9						9	2.25
แม่บ้าน	8		3	1	1		13	3.25
รับจ้าง	26	1	4		2		33	8.25
ธุรกิจส่วนตัว	9				1		10	2.50
อื่นๆ	1			1			2	0.50
รวม	357	3	27	3	7	3	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

กรรมการผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดลำดับที่ 2 คือ เหรัญญิก คิดเป็นร้อยละ 36.00 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น โดยกรรมการผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดลำดับที่ 2 ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร รองลงมามีอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 4.6 แสดงรายละเอียดคุณวุฒิการศึกษา และอาชีพของกรรมการผู้ที่มีบทบาทคนที่ 2

ตำแหน่งของผู้ที่มีบทบาทคนที่ 2								
การศึกษา	ประธาน	รองประธาน	เหรัญญิก	กรรมการ	เลขานุการ	อื่นๆ	รวม	ร้อยละ
ประถมศึกษา	16	48	59	8	39	2	172	43.22
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	27	36	2	29		99	24.87
มัธยมศึกษาตอนปลาย	6	12	36	2	35		91	22.86
ปวส./อนุปริญญา		1	5		10		16	4.02
ปริญญาตรีขึ้นไป	1	2	8		9		20	5.03
รวม	28	90	144	12	122	2	398	100.00
ร้อยละ	7.04	22.61	36.18	3.02	30.65	0.50		100.00
อาชีพ								
ข้าราชการการเมือง	2	4	5	1	7		19	4.77
ข้าราชการประจำ			3		7		10	2.51
เกษตรกร	17	55	80	8	67	2	229	57.54
ค้าขาย	3	18	30		17		68	17.09
ข้าราชการบำนาญ		1	2				3	0.75
แม่บ้าน	1	4	3		1		9	2.26
รับจ้าง	3	7	18	3	20		51	12.81
ธุรกิจส่วนตัว	1	1	3		3		8	2.01
อื่นๆ	1						1	0.25
รวม	28	90	144	12	122	2	398	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

กรรมการผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดลำดับที่ 3 คือ เหรัญญิก คิดเป็นร้อยละ 40.75 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น โดยกรรมการผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดลำดับที่ 3 ส่วนใหญ่

จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.92 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร รองลงมามีอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 4.7 แสดงรายละเอียดคุณวุฒิการศึกษา และอาชีพของกรรมการผู้ที่มีบทบาทคนที่ 3

ตำแหน่งของผู้ที่มีบทบาทคนที่ 3								
การศึกษา	ประธาน	รองประธาน	เหรัญญิก	กรรมการ	เลขานุการ	อื่นๆ	รวม	ร้อยละ
ประถมศึกษา	6	18	83	24	61	8	200	51.15
มัธยมศึกษาตอนต้น		9	39	10	22	1	81	20.72
มัธยมศึกษาตอนปลาย		2	32	12	32		78	19.95
ปวส./อนุปริญญา		1	4	2	6	1	14	3.58
ปริญญาตรีขึ้นไป	1		5	4	6	2	18	4.60
รวม	7	30	163	52	127	12	391	100.00
ร้อยละ	1.79	7.67	41.69	13.30	32.48	3.07		100.00
อาชีพ								
ข้าราชการการเมือง			5	4	2	2	13	3.33
ข้าราชการประจำ	1	1	7	2	4	1	16	4.10
เกษตรกร	4	14	82	27	79	3	209	53.59
ค้าขาย		4	40	9	16	3	72	18.46
ข้าราชการบำนาญ		2	3	2	2		9	2.31
แม่บ้าน			3	1	4		8	2.05
รับจ้าง	1	8	22	5	19	3	58	14.87
ธุรกิจส่วนตัว	1			2			3	0.77
อื่นๆ		1	1		1		2	0.51
รวม	7	30	163	52	127	12	390	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการศึกษากรรมการผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 3 ลำดับแรก
ได้แก่ ประธานกลุ่มออมทรัพย์ เหรัญญิก และเลขานุการ ที่ไปดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการใน

กลุ่มการเงินอื่น โดยส่วนใหญ่ไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในกองทุนหมู่บ้าน รองลงมาเป็น กรรมการกองทุนหมู่บ้านและกรรมการโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) คิดเป็นร้อยละ 78.28 และร้อยละ 10.22 ของผู้ที่ไปดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการในองค์กรการเงินอื่น ตามลำดับ ตารางที่ 4.8 แสดงรายละเอียดการดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการในองค์กรอื่นของกรรมการผู้ที่มี บทบาทสำคัญมากที่สุด 3 ลำดับแรก

ตำแหน่งของกรรมการผู้มีบทบาทในกลุ่มออมทรัพย์และไปดำรงตำแหน่งในกลุ่มการเงินอื่น								
กลุ่มการเงิน	ประธาน	รองประธาน	เหรัญญิก	เลขานุการ	กรรมการ	อื่นๆ	รวม	ร้อยละ
กองทุนหมู่บ้าน	153	48	114	86	25	3	429	78.28
กข.คจ.	13	2	8	11	1		35	6.39
กองทุนหมู่บ้าน และกข.คจ.	17	3	15	19	1	1	56	10.22
กลุ่มอาชีพ	1	1	2	4			8	1.46
กองทุนหมู่บ้านและกลุ่ม อาชีพ		2		1			3	0.55
อื่นๆ	9	2	4	1	1		17	3.10
รวม	193	58	143	122	28	4	548	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

ตำแหน่งของกรรมการผู้มีบทบาทในกลุ่มออมทรัพย์และไปดำรงตำแหน่งในกลุ่มการเงินอื่น โดยกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ร้อยละ 63.25 มีบทบาททำงาน 1 คณะ ส่วนกรรมการที่มีบทบาทมากกว่า 1 คณะคิดเป็นร้อยละ 36.75

ตารางที่ 4.9 แสดงการทำงานของกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การทำงานของคณะกรรมการ	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
มีบทบาท 1 คณะ	223	26	4	253	63.25
มีบทบาท 2 - 3 คณะ	87	16	7	110	27.50
มีบทบาท 4 คณะขึ้นไป	27	8	2	37	9.25
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการศึกษาผลตอบแทนให้แก่กรรมการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่ากลุ่มออมทรัพย์ ๆ ที่จ่ายผลตอบแทนให้แก่กรรมการมีจำนวน 253 กลุ่ม และไม่มีผลตอบแทนให้กรรมการจำนวน 147 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 63.25 และร้อยละ 36.75 ของกลุ่มออมทรัพย์ทั้งสิ้น ตามลำดับ โดยมีจำนวนเงินค่าตอบแทนประมาณ 300 – 2,500 บาท ต่อคนต่อปี สำหรับกลุ่มออมทรัพย์ที่มีการจ่ายผลตอบแทนให้แก่กรรมการ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มออมทรัพย์ ๆ ที่มีการให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิก 251 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 67.29 ของกลุ่มที่มีการให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิก นอกจากนี้ยังมีกลุ่มที่ไม่มี การให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกแต่มีการจ่ายผลตอบแทนให้กรรมการจำนวน 2 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 7.41 ของกลุ่มที่ไม่มี การให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิก

สำหรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ไม่มีผลตอบแทนให้กรรมการจำนวน 147 กลุ่ม เนื่องจากส่วนใหญ่เพิ่งจะเริ่มเปิดดำเนินการ มีรายได้เล็กน้อย และ/หรือบางกลุ่มจะจ่ายผลตอบแทนแก่กรรมการต่อเมื่อกลุ่มดำเนินงานครบ 4 – 5 ปี ตามระเบียบและครบวาระการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ๆ

ตารางที่ 4.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการกู้ยืมเงิน กับผลตอบแทนแก่กรรมการ

การให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิก	ผลตอบแทนที่ให้แก่กรรมการ				
	ไม่มี		มี		รวม (กลุ่ม)
	จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ	จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ	
มีการให้บริการกู้ยืมเงินแก่สมาชิก	122	32.71	251	67.29	100.00
ไม่มีการให้บริการกู้ยืมเงินแก่สมาชิก	25	92.59	2	7.41	100.00
รวม	147		253		400

ที่มา : จากการคำนวณ

4.2.5 สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสามัญ และเป็นบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนหรือหมู่บ้านซึ่งเป็นที่ตั้งของกลุ่มออมทรัพย์ ฯ นั้น มีคุณสมบัติพร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ ฯ โดยยึดหลักความเสมอภาคเท่าเทียมกัน และไม่รับบุคคลนอกชุมชนหรือหมู่บ้านอื่นเข้ามาร่วมเป็นสมาชิก โดยให้ความเห็นว่าการรับบุคคลนอกหมู่บ้านเข้ามาร่วมเป็นสมาชิกนั้น จะเกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน ตลอดจนความไม่สะดวกในการเดินทางไปรับฝากเงิน และการติดตามทวงหนี้ที่ค้างชำระ

จากการศึกษา การเพิ่มขึ้นของจำนวนสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.00 มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น สาเหตุของการเพิ่มขึ้นของจำนวนสมาชิก ได้แก่ มีการออมเงิน มีแหล่งกู้ยืมเงิน มีผลตอบแทนหรือเงินปันผล และมีความเชื่อมั่นต่อประธานหรือคณะกรรมการ

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของการเพิ่มขึ้นของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การเพิ่มของจำนวนสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกเพิ่มขึ้น	300	75.00
สมาชิกไม่เพิ่มขึ้น	61	15.25
ไม่ตอบ	39	9.75
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการศึกษาจำนวนสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ร้อยละ 39.25 มีจำนวนสมาชิกไม่เกิน 100 คน ร้อยละ 37.50 มีสมาชิกระหว่าง 101 – 200 คน และร้อยละ 23.25 มีสมาชิกตั้งแต่ 201 คนขึ้นไป สำหรับกลุ่มออมทรัพย์ที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก และมีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่ยั่งยืนเงิน สักจะสะสมมีจำนวนน้อย เนื่องจากมีวาระในการดำเนินงาน โดยมีการคืนทุนแก่สมาชิกทุกๆ 3 – 5 ปี แล้วมีการจัดตั้งกลุ่มและระดมทุนใหม่

ตารางที่ 4.12 แสดงสัดส่วนจำนวนสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

จำนวนสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
สมาชิกไม่เกิน 100 คน	157			157	39.25
สมาชิก 101 - 200 คน	140	10		150	37.50
สมาชิก 201 - 300 คน	33	16	2	51	12.75
สมาชิก 301 - 400 คน	6	17	2	25	6.25
สมาชิกตั้งแต่ 401 คนขึ้นไป	1	7	9	17	4.25
รวม	337	50	13	400	100.00

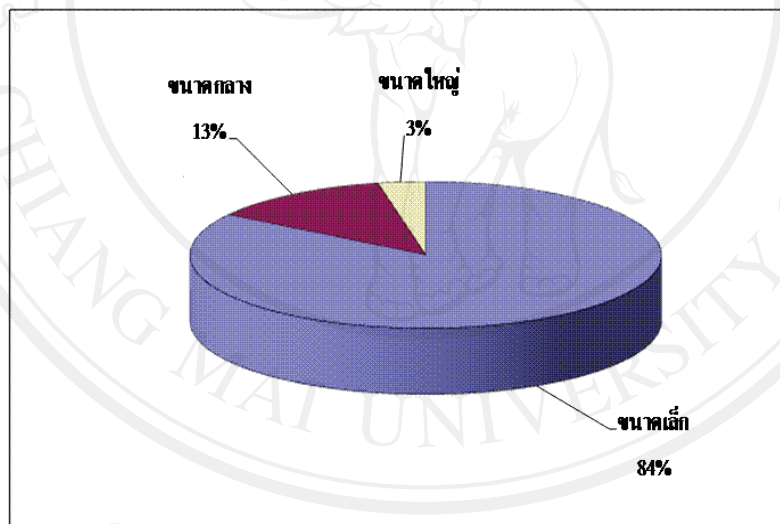
ที่มา : จากการคำนวณ

4.2.6 การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

จากการศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1) **ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต** ในการศึกษาได้แบ่งกลุ่มออมทรัพย์ฯ ออกเป็น 3 ขนาด ตามจำนวนเงินสะสมจะสะสมรวมพบว่า กลุ่มออมทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มออมทรัพย์ขนาดเล็ก ซึ่งมีเงินสะสมจะสะสมไม่เกิน 1.0 ล้านบาท จำนวน 337 ราย คิดเป็นร้อยละ 84 ของกลุ่มออมทรัพย์ทั้งสิ้น รองลงมาเป็นกลุ่มออมทรัพย์ขนาดกลาง ซึ่งมีเงินสะสมจะสะสมรวมไม่เกิน 3.0 ล้านบาท จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 13 และกลุ่มออมทรัพย์ขนาดใหญ่ ซึ่งมีเงินสะสมจะสะสมตั้งแต่ 3.0 ล้านบาทขึ้นไป จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 3 ของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ทั้งสิ้น

รูปที่ 4.5 แสดงสัดส่วนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ที่มา : จากการคำนวณ

2) **การออมเงินของกลุ่มออมทรัพย์** มี 2 รูปแบบ ได้แก่ เงินค้ำหุ้น / เงินสะสมจะสะสม และ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ

- เงินค้ำหุ้น / เงินสะสมจะสะสม โดยสมาชิกจะต้องนำเงินมาออมอย่างสม่ำเสมอเท่า ๆ กันทุกเดือน ตามที่ได้ให้พันธะสัญญาไว้กับกลุ่มออมทรัพย์
- เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ไม่มีพันธะผูกพัน ทั้งจำนวนเงินที่นำมาฝาก ระยะเวลาการฝาก และการถอนเงินฝาก

จากการสำรวจจำนวนเงินสัจจะที่สมาชิกต้องส่งในแต่ละเดือนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯ ร้อยละ 89.50 กำหนดเงินสัจจะขั้นต่ำไว้ไม่เกิน 50 บาทต่อเดือน และร้อยละ 10.5 กำหนดเงินสัจจะขั้นต่ำไว้เกิน 50 บาท ส่วนเงินสัจจะที่ต้องส่งสูงสุด ร้อยละ 68.25 ส่งเงินสัจจะไม่เกิน 500 บาท ต่อเดือนและร้อยละ 31.75 ส่งเงินสัจจะเกินกว่า 500 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4 .13 แสดงจำนวนเงินสัจจะที่ต้องส่งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

เงินสัจจะที่ต้องส่ง	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
เงินสัจจะที่ต้องส่งต่ำสุด ต่อเดือน					
จำนวนเงินไม่เกิน 25 บาท	156	18	8	182	45.50
จำนวนเงิน 26 - 50 บาท	142	30	4	176	44.00
จำนวนเงิน 76 - 100 บาท	35	2	1	38	9.50
จำนวนเงินเกิน 100 บาท	4			4	1.00
รวม	337	50	13	400	100.00
เงินสัจจะที่ต้องส่งสูงสุด ต่อเดือน					
จำนวนเงินไม่เกิน 250 บาท	155	4	1	160	40.00
จำนวนเงิน 251 - 500 บาท	97	14	2	113	28.25
จำนวนเงิน 501 - 750 บาท	8			8	2.00
จำนวนเงิน 751 - 1,000 บาท	51	13	8	72	18.00
จำนวนเงินเกิน 1,000 บาท	26	19	2	47	11.75
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

ทั้งนี้ผลตอบแทนสำหรับการออมเงินและการฝากเงินออมทรัพย์พิเศษของสมาชิก จะได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลจากกำไรสุทธิประจำปีของกลุ่มเท่านั้น โดยแปลงเป็นสัดส่วนค่าหุ้น ไม่มีการจ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์

3) การให้กู้ยืมเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

- ประเภทของเงินให้กู้ เงินให้กู้ส่วนใหญ่มี 2 รูปแบบ ได้แก่ เงินให้กู้ยืมสามัญ วัตถุประสงค์เพื่อลงทุนประกอบอาชีพ ระยะเวลากู้ 1 - 3 ปี และเงินให้กู้ยืมฉุกเฉิน วัตถุประสงค์

เพื่อใช้ยามจำเป็นฉุกเฉิน หรือเพื่อสวัสดิการของตนเองและครอบครัว เช่น การประสบอุบัติเหตุ การศึกษาบุตร ระยะเวลากู้ 3- 6 เดือน

- **วงเงินให้กู้ยืม** ขึ้นอยู่กับระเบียบของกลุ่มหรือที่ตกลงกันในที่ประชุม เช่น กำหนดเป็นจำนวนเท่าของค่าหุ้นหรือเงินออม หรือในกรณีที่มีจำนวนสมาชิกต้องการกู้เงินมาก อาจใช้จำนวนเงินทุนที่มีอยู่หารด้วยจำนวนสมาชิกที่ต้องการกู้ยืมเงิน เพื่อให้ได้รับเงินกู้ด้วยจำนวนที่เท่า ๆ กัน และหากขาดสภาพคล่องจำนวนมากอาจให้สมาชิกรอกู้ในเดือนถัดไป หรือกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินพิเศษของรัฐ เช่น ธนาคารออมสิน ธกส. หรือองค์การบริหารส่วนตำบล มาให้กู้ยืมแก่สมาชิก

- **หลักประกัน** ในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ร้อยละ 95 ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในธุรกรรมการปล่อยกู้ให้แก่สมาชิก ได้ให้ความสำคัญด้านการประกันความเสี่ยง นั่นคือให้มีหลักประกันในการกู้เงิน ประเภทหลักประกัน ประกอบด้วย บุคคล (สมาชิกกลุ่มฯ) เงินสัจจะสะสม (ค่าหุ้น) เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ และหลักทรัพย์อื่นที่อาจนำมาวางเป็นประกัน ได้แก่ โฉนดที่ดิน ทะเบียนรถ

-**อัตราดอกเบี้ย** ร้อยละ 6 – 36 ต่อปี โดยส่วนใหญ่เรียกเก็บไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี

นอกจากนี้บางกลุ่มมีการให้กู้ยืมเงินกรณีพิเศษ ในระยะสั้น 10 – 15 วัน โดยไม่มีดอกเบี้ย เช่นกรณีเจ็บป่วยกะทันหันต้องเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล หรือฌาปนกิจศพ เป็นต้น

จากการศึกษาการให้บริการกู้ยืมเงินแก่สมาชิก พบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกมีจำนวน 373 กลุ่ม และไม่มีบริการให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกจำนวน 27 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 93.25 และร้อยละ 6.75 ตามลำดับ ทั้งนี้กลุ่มออมทรัพย์ฯ ขนาดใหญ่และขนาดกลาง ให้บริการกู้ยืมเงินแก่สมาชิกครบทุกกลุ่ม ส่วนกลุ่มออมทรัพย์ขนาดเล็ก ร้อยละ 8.01 ของกลุ่มออมทรัพย์ขนาดเล็ก ไม่ให้บริการกู้ยืมเงินแก่สมาชิก เนื่องจาก เพิ่งเริ่มก่อตั้งกลุ่ม มีเงินสัจจะสะสมจำนวนน้อย

ตารางที่ 4.14 แสดงการให้บริการกู้ยืมเงินแก่สมาชิก

การให้บริการกู้ยืมเงินแก่สมาชิก	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
มี	310	50	13	373	93.25
ไม่มี	27			27	6.75
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษา การกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินอื่นเพื่อนำไปให้กู้ยืมแก่สมาชิก พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.00 ไม่มีการกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่น เป็นกลุ่มออมทรัพย์ขนาดเล็กจำนวน 258 กลุ่ม กลุ่มออมทรัพย์ขนาดกลางจำนวน 37 กลุ่ม กลุ่มออมทรัพย์ขนาดใหญ่จำนวน 9 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 76.56 ร้อยละ 74.00 และร้อยละ 69.23 ของกลุ่มออมทรัพย์แต่ละขนาด ตามลำดับ และร้อยละ 24.00 มีการกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นเพื่อนำไปให้กู้ยืมแก่สมาชิก เป็นกลุ่มออมทรัพย์ขนาดเล็กจำนวน 79 กลุ่ม กลุ่มออมทรัพย์ขนาดกลางจำนวน 13 กลุ่ม กลุ่มออมทรัพย์ขนาดใหญ่จำนวน 4 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 23.44 ร้อยละ 26.00 และร้อยละ 30.77 ของกลุ่มออมทรัพย์แต่ละขนาด ตามลำดับ โดยไม่มีการค้างชำระเงินให้กู้ยืม แหล่งกู้ยืมเงินส่วนใหญ่ ได้แก่ ธนาคารออมสิน และองค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็น ร้อยละ 57.14 และร้อยละ 22.86 ของกลุ่มออมทรัพย์ที่กู้ยืมเงินทั้งสิ้น

ตารางที่ 4.15 แสดงสัดส่วนการกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่น จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการ
ผลิต

การกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่น	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
ไม่มีการกู้เงิน	258	37	9	304	76.00
มีการกู้เงิน	79	13	4	96	24.00
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษา การให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่าส่วนใหญ่มีการให้กู้ยืมเงิน 2 ประเภท ได้แก่เงินกู้ประเภทสามัญ และเงินกู้ฉุกเฉิน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวงเงินกู้ ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ และอัตราดอกเบี้ย ดังนี้

- **เงินให้กู้ประเภทสามัญ** พบว่าส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการลงทุน ประกอบอาชีพ โดยมีการกำหนดวงเงินกู้ไม่เกิน 20,000 บาท มีระยะเวลาชำระคืนไม่เกิน 1 ปี และอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 14 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 75.48 ร้อยละ 89.13 และร้อยละ 55.44 ตามลำดับ

- **เงินให้กู้ฉุกเฉิน** พบว่าส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายส่วนตัว โดยมีการกำหนดวงเงินกู้ไม่เกิน 5,000 บาท มีระยะเวลาชำระคืนไม่เกิน 3 เดือน และอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 14 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 71.70 ร้อยละ 63.98 และร้อยละ 57.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 แสดงอัตราดอกเบี้ย วงเงินกู้ และระยะเวลากู้ เงินกู้สามัญ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการ
ผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

เงินให้กู้ประเภทสามัญ	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
วงเงินกู้สามัญสูงสุด					
วงเงินสูงสุดต่อรายไม่เกิน 10,000 บาท	136	9	4	149	48.06
วงเงินสูงสุด 10,001 - 20,000 บาท	73	11	1	85	27.42
วงเงินสูงสุด 20,001 - 30,000 บาท	31	5	1	37	11.94
วงเงินสูงสุด 30,001 - 40,000 บาท	2	3	1	6	1.94
วงเงินสูงสุดตั้งแต่ 40,001 บาทขึ้นไป	16	13	4	33	10.65
รวม	258	41	11	310	100.00
ระยะเวลาให้กู้สูงสุด					
ระยะเวลาให้กู้ไม่เกิน 6 เดือน	78	10	4	92	25.00
ระยะเวลาให้กู้ 7 - 12 เดือน	192	36	8	236	64.13
ระยะเวลาให้กู้ 13 - 18 เดือน	1			1	0.27
ระยะเวลาให้กู้ 19 - 24 เดือน	13	2		15	4.08
ระยะเวลาให้กู้ 25 เดือนขึ้นไป	21	2	1	24	6.52
รวม	305	50	13	368	100.00
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สามัญ					
ร้อยละ 0 - 7	37	1		38	10.08
ร้อยละ 8 - 14	144	25	2	171	45.36
ร้อยละ 15 - 21	31	6	4	41	10.88
ร้อยละ 22 - 28	90	18	7	115	30.50
ร้อยละ 29 ขึ้นไป	12			12	3.18
รวม	314	50	13	377	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4 .17 แสดงอัตราดอกเบี้ย วงเงินกู้ และระยะเวลากู้ เงินกู้ฉุกเฉิน ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

เงินให้กู้ประเภทฉุกเฉิน	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
วงเงินกู้ฉุกเฉินสูงสุด					
วงเงินสูงสุดต่อรายไม่เกิน 5,000 บาท	88	20	6	114	71.70
วงเงินสูงสุด 5,001 - 10,000 บาท	15	2	2	19	11.95
วงเงินสูงสุด 15,001 - 20,000 บาท	7	1		8	5.03
วงเงินสูงสุดตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป	9	7	2	18	11.32
รวม	119	30	10	159	100.00
ระยะเวลาให้กู้สูงสุดฉุกเฉิน					
ระยะเวลาให้กู้สูงสุด 1 - 3 เดือน	73	23	7	103	63.98
ระยะเวลาให้กู้สูงสุด 4 - 6 เดือน	27	6	1	34	21.12
ระยะเวลาให้กู้สูงสุด 7 - 9 เดือน		1		1	0.62
ระยะเวลาให้กู้สูงสุด 10 - 12 เดือน	17	2	1	20	12.42
ระยะเวลาให้กู้มากกว่า 12 เดือน	3			3	1.86
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ฉุกเฉิน					
ร้อยละ 0 - 7	30	8	4	42	25.45
ร้อยละ 8 - 14	44	9		53	32.12
ร้อยละ 15 - 21	8	1	2	11	6.67
ร้อยละ 22 - 28	38	13	4	55	33.33
ร้อยละ 29 ขึ้นไป	3	1		4	2.42
รวม	123	32	10	165	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษาจำนวนเงินให้กู้ในปี 2552 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า กลุ่ม
ออมทรัพย์ฯ ร้อยละ 6 0.59 มีเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกรวมทั้งสิ้นไม่เกิน 400,000 บาท รองลงมา มี
เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกรวมทั้งสิ้น เกิน 800,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.72 โดยร้อยละ 92.31 ของ
กลุ่มออมทรัพย์ขนาดใหญ่ และร้อยละ 80.00 ของกลุ่มออมทรัพย์ขนาดกลาง มีเงินให้กู้ยืมแก่
สมาชิกรวมทั้งสิ้นเกิน 800,000 บาท

ตารางที่ 4 .18 แสดงเงินให้กู้รวมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

เงินให้กู้ยืม	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
เงินให้กู้ไม่เกิน 200,000 บาท	137	3		140	37.53
เงินให้กู้ 200,001 - 400,000 บาท	85		1	86	23.06
เงินให้กู้ 400,001 - 600,000 บาท	41	1		42	11.26
เงินให้กู้ 600,001 - 800,000 บาท	18	6		24	6.43
เงินให้กู้ตั้งแต่ 800,001 ขึ้นไป	29	40	12	81	21.72
รวม	310	50	13	373	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

4) ทุนดำเนินการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ประกอบด้วย

- เงินค้ำหุ้น / เงินสัจจะสะสม / เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ
- เงินค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- เงินค่าปรับกรณีผิดเงื่อนไข
- รายได้ดอกเบี้ยรับจากการปล่อยกู้และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร
- เงินบริจาคและเงินอุดหนุนของทางราชการและองค์กรอื่น ๆ
- เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และองค์การบริหารส่วนตำบล
- เงินสนับสนุนจากภาครัฐบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ให้เงินสนับสนุน

เพื่อให้กู้ยืมเงินแก่ประชาชนในชนบทโดยไม่มีดอกเบี้ย เช่นเงินกองทุนช่วยเหลือปัญหาความยากจน ตามโครงการ กข .คจ. จำนวน 280,000 บาท / หมู่บ้าน โดยให้กู้ยืมเงินแก่ประชาชนผู้ที่มีรายได้น้อยเฉพาะรายที่มีรายได้ต่อหัวเฉลี่ยไม่เกิน 15,000 บาท ต่อปี และโครงการพัฒนาอาชีพในชนบท ขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 100,000 บาท/หมู่บ้าน เพื่อสนับสนุนกลุ่มแม่บ้านและประชาชนในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

5) การลงทุนในธุรกิจและกิจการของกลุ่ม

จากการศึกษาพบว่า เกือบทั้งหมดในกลุ่มประชากรที่ศึกษา ดำเนินกิจกรรมการรับฝากเงินจะออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิก การนำเงินไปลงทุนในธุรกิจหรือกิจการของกลุ่มมีเพียงเล็กน้อย เช่น ศูนย์สาธิตการตลาด กองทุนนุ้ย การจัดซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ข้าวสาร นำมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก โดยกิจกรรมเครือข่ายในกลุ่มออมทรัพย์ส่วนใหญ่ได้แก่ ศูนย์สาธิตการตลาด รองลงมาได้แก่กองทุนนุ้ย คิดเป็นร้อยละ 45.59 และ ร้อยละ 27.94 ของกลุ่มออมทรัพย์ที่มีกิจกรรมเครือข่าย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวน ประเภทกิจกรรมเครือข่ายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ประเภทกิจกรรมเครือข่าย	จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ
ศูนย์สาธิตการตลาด	31	45.59
กองทุนนุ้ย	19	27.94
ผู้จาง	5	7.35
โรงสีข้าว	2	2.94
ปั้มน้ำมัน	1	1.47
อื่นๆ	10	14.71
รวม	68	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษากิจกรรมเครือข่ายในกลุ่มออมทรัพย์และการร่วมเป็นกลุ่มเครือข่ายกับกลุ่มออมทรัพย์อื่น พบว่า ร้อยละ 83.00 – 89.50 ไม่มีกิจกรรมเครือข่ายในกลุ่มออมทรัพย์ และไม่มีการร่วมเป็นกลุ่มเครือข่ายกับกลุ่มออมทรัพย์อื่น และร้อยละ 10.50 – 17.00 มีกิจกรรมเครือข่ายในกลุ่มออมทรัพย์ และมีการร่วมเป็นกลุ่มเครือข่ายกับกลุ่มออมทรัพย์อื่น ส่วนการร่วมเป็นกลุ่มเครือข่ายกับกลุ่มออมทรัพย์อื่น ส่วนใหญ่เป็นการรวมเครือข่ายในระดับอำเภอซึ่งเป็นการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานระหว่างคณะกรรมการ

ตารางที่ 4 .20 แสดงการมีกิจกรรมเครือข่ายและการร่วมเป็นกลุ่มเครือข่ายกับกลุ่มออมทรัพย์อื่น
จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
กิจกรรมเครือข่ายในกลุ่มออมทรัพย์					
ไม่มี	286	40	6	332	83.00
มี	51	10	7	68	17.00
รวม	337	50	13	400	100.00
การร่วมกลุ่มเครือข่ายกับกลุ่มออมทรัพย์อื่น					
ไม่มี	302	46	10	358	89.50
มี	35	4	3	42	10.50
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษา ความเห็นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มต่างๆในชุมชนมาเป็นกลุ่มเดียวกัน เพื่อความเข้มแข็งขององค์กร ในด้านการมีเงินทุนให้กู้ยืม เงินสวัสดิการ การต่อรองกับแหล่งเงินกู้ภายนอก มีความเป็นไปได้มากน้อย อย่างไร พบว่าคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ให้ความเห็นดังนี้

1) ไม่เห็นด้วยและคิดว่ามีความเป็นไปได้น้อย คิดเป็นร้อยละ 72.75 เหตุผลสำคัญที่เห็นว่าเป็นไปได้น้อยเพราะแต่ละกลุ่มมีการบริหารจัดการต่างกันกรรมการคนละชุดกัน วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มแตกต่างกัน กล่าวคือกลุ่มออมทรัพย์เป็นเงินออมของสมาชิก แต่กลุ่มการเงินอื่นๆ เช่น กองทุนหมู่บ้านเป็นเงินของรัฐบาลไม่ใช่เงินออม สมาชิกในกลุ่มจึงไม่ยินยอมให้รวม ประกอบกับการติดดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงินของกลุ่มแตกต่างกัน

2) ไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 9.50

3) เห็นด้วยกับการรวมกลุ่มและเป็นไปได้สูง คิดเป็นร้อยละ 12.00 ในจำนวนดังกล่าวมีกลุ่มที่รวมกับกองทุนหมู่บ้านแล้ว 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.42 เนื่องจากมีคณะกรรมการชุดเดียวกัน และส่วนใหญ่เห็นว่าทางการต้องเข้าไปช่วยเหลือในการรวมกลุ่มจึงจะประสบความสำเร็จ

4) เห็นด้วยแต่คิดว่ามีความเป็นไปได้น้อย คิดเป็นร้อยละ 3.50 เหตุผลที่เป็นไปได้น้อย เช่นเดียวกับกลุ่มแรก และเห็นว่าถ้าจะเป็นไปได้ทางการต้องเข้ามาสนับสนุนการรวมกลุ่มอย่างจริงจังจึงจะประสบความสำเร็จ

5) แสดงความคิดเห็นอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2.25 เช่น การรวมกลุ่มขึ้นอยู่กับความเห็นคณะกรรมการ หรือการตัดสินใจของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ฯ

ตารางที่ 4 .21 แสดงจำนวนและร้อยละของกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มการเงินต่างๆ ในชุมชนมาเป็นกลุ่มเดียวกัน

การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มการเงินต่างๆ ในชุมชนมาเป็นกลุ่มเดียวกัน	จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ (กลุ่ม)
1. ไม่เห็นด้วยและคิดว่ามีความเป็นไปได้น้อย	291	72.75
2. เห็นด้วยและคิดว่าเป็นไปได้สูง	48	12.00
3. ไม่แสดงความคิดเห็น	38	9.50
4. เห็นด้วย แต่คิดว่ามีความเป็นไปได้น้อย	14	3.50
5. อื่นๆ	9	2.25
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

6) รายได้ของกลุ่มออมทรัพย์ ประกอบด้วย รายได้ดอกเบี้ยรับจากการให้สินเชื่อปล่อยกู้ ดอกเบี้ยรับจากเงินฝากธนาคาร เงินค่าธรรมเนียมแรกเข้า เงินค่าปรับกรณีผิดเงื่อนไข และ กำไรจากการลงทุนในกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์ เช่น ร้านค้าชุมชน กองทุนปุ๋ย และการจัดซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก

จากผลการศึกษารายได้ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในปี 2552 พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ฯ ร้อยละ 61.00 มีรายได้ไม่เกิน 50,000 บาท โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มออมทรัพย์ขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 71.22 ของกลุ่มออมทรัพย์ขนาดเล็ก ส่วนกลุ่มออมทรัพย์ขนาดกลางส่วนใหญ่มีรายได้เกิน

100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 82.00 ของกลุ่มออมทรัพย์ขนาดกลาง และกลุ่มออมทรัพย์ขนาดใหญ่ ทุกกลุ่มจะมีรายได้เกินกว่า 200,000 บาท ขึ้นไป

ตารางที่ 4 .22 แสดงจำนวนรายได้ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต

รายได้รวมปี 2552	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				ร้อยละ
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	
รายได้ไม่เกิน 50,000 บาท	240	4		244	61.00
รายได้ 50,001 - 100,000 บาท	60	5		65	16.25
รายได้ 100,001 - 150,000 บาท	22	13		35	8.75
รายได้ 150,001 - 200,000 บาท	9	9		18	4.50
รายได้ตั้งแต่ 200,001 บาทขึ้นไป	6	19	13	38	9.50
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

7) ค่าใช้จ่ายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าเอกสาร สมุด ทะเบียนค่าถ่ายเอกสาร ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยประชุมของกรรมการ และ ค่าใช้จ่ายสาธารณกุศล เช่น เงินบริจาควัด และเงินสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน

จากการศึกษาค่าใช้จ่ายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในปี 2552 พบว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ร้อยละ 77.50 มีค่าใช้จ่ายไม่เกิน 10,000 บาท โดยร้อยละ 90.32 เป็นกลุ่มออมทรัพย์ขนาดเล็ก

ตารางที่ 4 .23 แสดงจำนวนค่าใช้จ่ายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ค่าใช้จ่ายปี 2552	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายไม่เกิน 10,000 บาท	280	25	5	310	77.50
ค่าใช้จ่าย 10,001 - 20,000 บาท	31	14	1	46	11.50
ค่าใช้จ่าย 20,001 - 30,000 บาท	13	1		14	3.50
ค่าใช้จ่าย 30,001 - 40,000 บาท	7	4		11	2.75
ค่าใช้จ่ายตั้งแต่ 40,001 บาทขึ้นไป	6	6	7	19	4.75
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา: จากการคำนวณ

8) ผลการดำเนินงาน จากการศึกษา ผลการดำเนินงานในปี 2552 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการ
ผลิต พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ฯ ร้อยละ 64.63 มีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานไม่เกิน 50,000 บาท โดยส่วน
ใหญ่เป็นกลุ่มออมทรัพย์ขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 98.82 ส่วนกลุ่มออมทรัพย์ขนาดกลางส่วนใหญ่มิ
กำไรสุทธิเกิน 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 79.59 ของกลุ่มออมทรัพย์ขนาดกลาง และกลุ่มออมทรัพย์
ขนาดใหญ่มีกำไรสุทธิเกินกว่า 250,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของกลุ่มออมทรัพย์ขนาดใหญ่

ตารางที่ 4 .24 แสดงกำไรสุทธิของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กำไรสุทธิปี 2552	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
กำไรสุทธิไม่เกิน 50,000 บาท	251	3		254	64.63
กำไรสุทธิ 50,001 - 100,000 บาท	58	7		65	16.54
กำไรสุทธิ 100,001 - 150,000 บาท	13	15	1	29	7.38
กำไรสุทธิ 150,001 - 200,000 บาท	6	9		15	3.82
กำไรสุทธิ 200,001 - 250,000 บาท		8		8	2.04
กำไรสุทธิตั้งแต่ 250,001 ขึ้นไป	3	7	12	22	5.60
รวม	331	49	13	393	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

9) การจัดสรรเงินจากผลกำไรสุทธิประจำปี ประกอบด้วย เงินปันผลค่าหุ้น เงินเฉลี่ยคืนผู้ถือหุ้น เงินค่าตอบแทนคณะกรรมการ เงินจัดสรรค่าสวัสดิการแก่สมาชิก เงินทุนสำรอง เช่น เงินสมทบกองทุนสำหรับสร้างที่ทำการ และเงิน ทุนสาธารณะประโยชน์ ทั้งนี้ การจัดสรรเงินจากผลกำไรสุทธิประจำปีของแต่ละกลุ่มจะขึ้นอยู่กับระเบียบที่กำหนดไว้ในการจัดตั้งกลุ่ม และผ่านความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี

จากผลการศึกษาการจ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่ามีกลุ่มออมทรัพย์ที่มีการจ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก จำนวน 270 กลุ่ม และไม่มีการจ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก จำนวน 130 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 67.50 และร้อยละ 32.50 ตามลำดับ สำหรับเกณฑ์การจ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก พบว่ากลุ่มออมทรัพย์ส่วนใหญ่จ่ายเงินปันผลโดยใช้กำไรสุทธิเป็นเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 50.00 ของจำนวนกลุ่มออมทรัพย์ทั้งสิ้น และมีการจ่ายเงินปันผลโดยใช้เงินค่าหุ้น/เงินสะสมเป็นเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 17.50 ของจำนวนกลุ่มออมทรัพย์ทั้งสิ้น ในปี 2552 กลุ่มออมทรัพย์ ร้อยละ 61 .85 จ่ายเงินปันผลไม่เกิน 50,000 บาท โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มออมทรัพย์ขนาดเล็ก ส่วนร้อยละ 84.62 ของกลุ่มออมทรัพย์ขนาดใหญ่จะจ่ายเงินปันผลเกินกว่า 200,001 บาท ขึ้นไป

ตารางที่ 4.25 แสดงจำนวนและร้อยละของเกณฑ์การจ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสมาชิก

เกณฑ์การจ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก	จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ
มีการจ่ายเงินปันผล		
- ร้อยละของกำไรสุทธิ	200	50.00
- ร้อยละของเงินค่าหุ้น/เงินสะสม	70	17.50
รวม	270	67.50
ไม่มีการจ่ายเงินปันผล	130	32.50
รวมทั้งสิ้น	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4 .26 แสดงการจ่ายเงินปันผลของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

เงินปันผลปี 2552	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
เงินปันผลไม่เกิน 50,000 บาท	160	7		167	61.85
เงินปันผล 50,001 - 100,000 บาท	41	14		55	20.37
เงินปันผล 100,001 - 150,000 บาท	4	18		22	8.15
เงินปันผล 150,001 - 200,000 บาท		4	2	6	2.22
เงินปันผลตั้งแต่ 200,001 บาทขึ้นไป	2	7	11	20	7.41
รวม	207	50	13	270	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

การจ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนผู้กู้ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามเกณฑ์การจ่ายเงินปันผล พบว่ากลุ่มออมทรัพย์ที่จ่ายเงินปันผลโดยใช้กำไรสุทธิเป็นเกณฑ์ ส่วนใหญ่จะจ่ายเงินปันผลในอัตราร้อยละ 61 – 80 ของกำไรสุทธิ รองลงมาจะจ่ายเงินปันผลในอัตราร้อยละ 81 – 100 ของกำไรสุทธิ คิดเป็นร้อยละ 37.50 และ 27.50 ของกลุ่มออมทรัพย์ที่จ่ายเงินปันผลโดยใช้

กำไรสุทธิเป็นเกณฑ์ ตามลำดับ สำหรับกลุ่มออมทรัพย์ที่จ่ายเงินปันผลโดยใช้เงินค่าหุ้น/เงินสัจจะ สะสมเป็นเกณฑ์นั้น ส่วนใหญ่จะจ่ายเงินปันผลในอัตราร้อยละ 6 – 10 ต่อหุ้น (100 บาท) รองลงมา คืออัตราต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อหุ้น คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ 28.57 ของกลุ่มออมทรัพย์ที่จ่ายเงินปันผลโดยใช้เงินค่าหุ้น / เงินสัจจะสะสม เป็นเกณฑ์

ตารางที่ 4.27 แสดงจำนวนและร้อยละของการจ่ายเงินปันผล จำแนกตามเกณฑ์การจ่ายเงินปันผล

การจ่ายเงินปันผลตามกำไรสุทธิ			การจ่ายเงินปันผลตามเงินสัจจะ		
เกณฑ์การจ่ายเงินปันผล	จำนวน	ร้อยละ	เกณฑ์การจ่ายเงินปันผล	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกินร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ	10	5.00	ร้อยละ 1 - 5 ของเงินสัจจะ	20	28.57
ร้อยละ 21 - 40 ของกำไรสุทธิ	13	6.50	ร้อยละ 6 - 10 ของเงินสัจจะ	35	50.00
ร้อยละ 41 - 60 ของกำไรสุทธิ	47	23.50	ร้อยละ 11 - 15 ของเงินสัจจะ	13	18.57
ร้อยละ 61 - 80 ของกำไรสุทธิ	75	37.50	ร้อยละ 16 ขึ้นไป ของเงินสัจจะ	2	2.86
ร้อยละ 81 - 100 ของกำไรสุทธิ	55	27.50			
รวม	200	100.00	รวม	70	100.00

ที่มา: จากการคำนวณ

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์อื่นที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้ให้แก่สมาชิก ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา พบว่า

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีสวัสดิการและให้เงินช่วยเหลือต่างๆ แก่สมาชิกคิดเป็นร้อยละ 33.25 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น ที่เหลืออีกร้อยละ 66.75 ไม่มีสวัสดิการให้กับสมาชิก

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการจัดอบรมให้ความรู้ เช่น วิชาชีพต่างๆ การป้องกันภัย ในชุมชนให้แก่สมาชิก คิดเป็นร้อยละ 13.75 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น และไม่มีการจัดอบรมให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 86.25 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการดูแลเรื่องสุขภาพ อนามัย ประจำปีให้กับสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 10.75 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 89.25 นั้นไม่มีการดูแลเรื่องสุขภาพ อนามัยประจำปี

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีส่วนช่วยเหลือครอบครัวสมาชิกให้มีรายได้เสริม คิดเป็นร้อยละ 32.50 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 67.50 ไม่มีส่วนช่วยเหลือให้มีรายได้เสริม

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการส่งเสริมให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่สมาชิก คิดเป็นร้อยละ 17.75 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 82.25 ไม่มีการส่งเสริมในเรื่องดังกล่าว

ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนและร้อยละของประโยชน์อื่นที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้แก่สมาชิกในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา

สวัสดิการ		จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ
1. การจัดการสวัสดิการและการให้เงินช่วยเหลือต่างๆ แก่สมาชิก	มี	133	33.25
	ไม่มี	267	66.75
	รวม	400	100.00
2. การอบรมและให้ความรู้ แก่สมาชิก	มี	55	13.75
	ไม่มี	345	86.25
	รวม	400	100.00
3. การดูแลเรื่องสุขภาพ อนามัย ประจำปี	มี	43	10.75
	ไม่มี	357	89.25
	รวม	400	100.00
4. ครอบครัวสมาชิกมีรายได้เสริมจากการช่วยเหลือของกลุ่ม	มี	130	32.50
	ไม่มี	270	67.50
	รวม	400	100.00
5. การได้รับข้อมูลข่าวสาร และความรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่อง	มี	71	17.75
	ไม่มี	329	82.25

	รวม	400	100.00
--	-----	-----	--------

ที่มา : จากการคำนวณ

10) การควบคุมภายใน การตรวจสอบ และการบัญชี

จากผลการศึกษา การควบคุมเงินสดของกลุ่มออมทรัพย์ พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ร้อยละ 59.00 นำเงินสดจะฝากธนาคารทุกเดือน รองลงมาฝากธนาคารเป็นครั้งคราวคิดเป็นร้อยละ 32.75 และ ไม่ได้นำเงินฝากธนาคารคิดเป็นร้อยละ 8.25

ตารางที่ 4 .29 แสดงการควบคุมเงินสดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การควบคุมเงินสด	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
ฝากธนาคารทุกเดือน	196	31	9	236	59.00
ฝากธนาคารเป็นครั้งคราว	110	19	2	131	32.75
ไม่ได้นำเงินฝากธนาคาร	31		2	33	8.25
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษาการมีอยู่ของทะเบียนคุมเงินสดและเงินให้กู้ยืมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.50 มีทะเบียนคุมเงินสดและเงินให้กู้ยืมเรียบร้อย รองลงมา ร้อยละ 42.50 มีทะเบียนคุมเงินสดและเงินให้กู้ยืมแต่ยังไม่เรียบร้อย และร้อยละ 3.00 ไม่มีทะเบียนคุมเงินสดและเงินให้กู้ยืม ประกอบด้วยกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 3.26 และเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแต่ละขนาด โดยกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดังกล่าวจะใช้สมุดฝากสัจจะสะสมทรัพย์และสัญญากู้เงินแทนทะเบียนคุมเงินสดและเงินให้กู้ยืม

ตารางที่ 4 .30 แสดงการมีอยู่ของทะเบียนคุมเงินสัจจะและเงินให้กู้ยืมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ทะเบียนคุม	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
มี และเรียบร้อย	179	32	7	218	54.50
มี แต่ไม่เรียบร้อย	147	18	5	170	42.50
ไม่มี	11		1	12	3.00
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา: จากการคำนวณ

จากผลการศึกษาการตรวจสอบบัญชีการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่ามีการตรวจสอบบัญชีจำนวน 242 กลุ่ม และไม่มีการตรวจสอบบัญชี จำนวน 158 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 60.50 และร้อยละ 39.50 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น ตามลำดับ สำหรับกลุ่มออมทรัพย์ที่มีการตรวจสอบบัญชีนั้น ส่วนใหญ่ตรวจสอบโดยกรรมการและสมาชิกของกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 42 และเจ้าหน้าที่ของรัฐ (สำนักงานพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน) คิดเป็นร้อยละ 21.90 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่มีการตรวจสอบบัญชีการเงิน

ตารางที่ 4. 31 แสดงการมีการตรวจสอบบัญชีการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การตรวจสอบบัญชี	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
มีการตรวจสอบ	198	36	8	242	60.50
ไม่มีการตรวจสอบ	139	14	5	158	39.50
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.32 แสดงคณะบุคคลที่ตรวจสอบบัญชีการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สอบบัญชีโดย	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
กรรมการและสมาชิกของกลุ่ม	141	21	6	168	69.42
เจ้าหน้าที่ของรัฐ (สพข. อบต. สตง.)	41	10	2	53	21.90
ธนาคารออมสิน	8	1		9	3.72
กองทุนหมู่บ้าน	5	1		6	2.48
กรรมการของกลุ่มและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	1	2		3	1.24
เจ้าหน้าที่ของรัฐและธนาคารออมสิน	1	1		2	0.83
อื่นๆ	1			1	0.41
รวม	198	36	8	242	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษาการจัดทำบัญชีการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.25 ไม่ได้จัดทำงบการเงิน ได้แก่งบดุล งบทดลอง งบกำไรขาดทุน แต่มีการจัดทำบัญชีการเงินและสมุดทะเบียนในรูปแบบของตนเอง ได้แก่ ทะเบียนการรับฝากเงินสัจจะ ทะเบียนการปล่อยเงินกู้ให้แก่สมาชิก และสมุดเงินฝากออมทรัพย์ รองลงมา ร้อยละ 23.50 มีการจัดทำบัญชีการเงินที่ถูกต้อง และร้อยละ 7.25 ไม่มีการจัดทำบัญชีการเงิน หรือมีแต่ไม่เป็นปัจจุบัน โดยกลุ่มออมทรัพย์ส่วนใหญ่ที่ไม่มีการจัดทำบัญชีการเงินหรือมีแต่ไม่เป็นปัจจุบัน เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 89.66 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ไม่มีการจัดทำบัญชีการเงินหรือมีแต่ไม่เป็นปัจจุบัน

ตารางที่ 4 .33 แสดงการจัดทำบัญชีการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของ
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

บัญชีการเงิน	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
มีบัญชีรูปแบบของตนเอง	238	31	8	277	69.25
มีบัญชีถูกต้อง	73	17	4	94	23.50
ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นปัจจุบัน	26	2	1	29	7.25
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

11) การบริหารจัดการและอื่น ๆ

จากผลการศึกษา วาระการประชุมของคณะกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์การผลิต พบว่า คณะกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.41 มีการประชุมอย่างน้อย 3 เดือน ครั้ง โดยมีบันทึกการประชุมคิดเป็นร้อยละ 41.60 และไม่มีบันทึกการประชุม คิดเป็นร้อยละ 25.81 และร้อยละ 32.58 ไม่กำหนดวาระการประชุมที่แน่นอน โดยร้อยละ 34.82 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขนาดเล็ก ร้อยละ 22.00 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขนาดกลาง และร้อยละ 15.38 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขนาดใหญ่ ไม่มีการกำหนดวาระการประชุม

ตารางที่ 4 .34 แสดงการประชุมของคณะกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตาม
ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การประชุมของคณะกรรมการชุดต่างๆ	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	ร้อยละ
อย่างน้อย 3 เดือนครั้ง มีบันทึกการประชุม	127	30	9	166	41.60
ไม่แน่นอน แล้วแต่ความเหมาะสม	117	11	2	130	32.58
อย่างน้อย 3 เดือนครั้ง ไม่มีบันทึกการประชุม	92	9	2	103	25.81
รวม	336	50	13	399	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษา การจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ ไม่มีแผนการดำเนินงานจำนวน 232 กลุ่ม มีแผนการดำเนินงาน แต่ไม่มีหลักฐาน 113 กลุ่ม และมีแผนการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษรจำนวน 55 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 58.00 ร้อยละ 28.25 และร้อยละ 13.75 ของกลุ่มออมทรัพย์ทั้งสิ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 แสดงการจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

แผนการดำเนินงาน	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต				
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	ร้อยละ
ไม่มีแผนการดำเนินงาน	203	24	5	232	58.00
มีแผนการดำเนินงาน แต่ไม่มีหลักฐาน	91	16	6	113	28.25
มีแผนการดำเนินงาน เป็นลายลักษณ์อักษร	43	10	2	55	13.75
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษา การได้รับการพัฒนา/การรับข้อมูลข่าวสาร จากหน่วยงานของรัฐของกลุ่มออมทรัพย์ในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ ร้อยละ 61.25 เคยได้รับการพัฒนา/การรับข้อมูลข่าวสาร จากสำนักงานพัฒนาชุมชนมากที่สุด รองลงมาได้รับจากสถาบันการเงินเจ้าหนี้ ได้แก่ ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร นอกจากนี้ยังมีกลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่เคยได้รับการพัฒนา/การรับข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 38.75

ตารางที่ 4.36 แสดงการได้รับการพัฒนา/การรับข้อมูลข่าวสารของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การได้รับการพัฒนา	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
เคยได้รับการพัฒนา	199	37	9	245	61.25
ไม่เคยได้รับการพัฒนา	138	13	4	155	38.75
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษา ความเพียงพอในอุปกรณ์สำนักงานของกลุ่มออมทรัพย์การผลิต พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ ฯ ที่มีอุปกรณ์สำนักงานที่เพียงพอและไม่เพียงพอมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 49.75 และร้อยละ 50.25 ตามลำดับ ความไม่เพียงพอของอุปกรณ์สำนักงานมีผลทำให้การปฏิบัติงานของกลุ่มออมทรัพย์ ฯ ล่าช้า และการจัดเก็บเอกสารไม่เป็นระเบียบ ชำรุดสูญหาย ส่วนอุปกรณ์สำนักงานที่ต้องการเพิ่มเติม ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ โต้ะ แก้อี๋ ตู้เก็บเอกสาร

ตารางที่ 4.37 แสดงความเพียงพอของอุปกรณ์สำนักงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความเพียงพอของอุปกรณ์สำนักงาน	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
ไม่เพียงพอ	168	24	9	201	50.25
เพียงพอ	169	26	4	199	49.75
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษา สภาพคล่องของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ฯ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.50 ไม่ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่อง และ ร้อยละ 22.50 ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่อง ซึ่งมีการแก้ไขโดยการชะลอการให้กู้ยืม/ให้กู้ยืมในงวดถัดไป หรือเปลี่ยนการให้กู้ยืมแก่สมาชิกในจำนวนเท่าๆ กัน หรือกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (ธนาคารออมสิน และ ธกส.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯ ร้อยละ 58.25 ไม่ประสบปัญหาสภาพคล่องส่วนเกิน และร้อยละ 41.75 ประสบปัญหาสภาพคล่องส่วนเกิน ซึ่งมีการแก้ไขปัญหาโดยนำเงินส่วนเกินดังกล่าวฝากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ตารางที่ 4.38 แสดงสภาพคล่องของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สภาพคล่อง	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
การขาดสภาพคล่อง					
เคยขาดสภาพคล่อง	73	12	5	90	22.50
ไม่เคยขาดสภาพคล่อง	264	38	8	310	77.50
รวม	337	50	13	400	100.00
การมีสภาพคล่องส่วนเกิน					
เคยมีสภาพคล่องเกิน	129	29	9	167	41.75
ไม่เคยมีสภาพคล่องเกิน	208	21	4	233	58.25
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

12) เครือข่ายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

จากผลการศึกษาพบว่า ประมาณร้อยละ 70.00 ไม่มีการรวมเป็นเครือข่ายกับกลุ่มการเงินอื่น ๆ ในหมู่บ้าน ในการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดความสามัคคี และความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มในอนาคตแต่อย่างใด ให้ความสำคัญเพียงเพื่อบรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในกลุ่มของตนเองเท่านั้น ในกลุ่มประชากรร้อยละ 30.00 ที่เหลือนั้น ให้ความสำคัญของการพัฒนา กลุ่มเพียงแค่ระดับการพูดคุย พบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานกันระหว่างคณะกรรมการ

อย่างไรก็ตามในหลักของการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บางกลุ่มได้รับการสนับสนุนด้านเครือข่ายที่เป็นองค์กรท้องถิ่น คือ อบต. ให้การสนับสนุนเงินทุนแบบไม่มีดอกเบี้ย หรือรวมกลุ่มกับกองทุนหมู่บ้าน ในการที่จะพัฒนากลุ่ม เพิ่มสภาพคล่องในการดำเนินงานของกลุ่มด้วย ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งและการเติบโตในกลุ่มได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 4 .39 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในการร่วมเป็นสมาชิก
เครือข่ายกับองค์กรการเงินอื่น ๆ ในท้องถิ่น

การรวมเครือข่ายกับกลุ่มการเงินอื่น ๆ	จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ
ไม่มีการรวมเป็นเครือข่าย	280	70.00
มีการรวมเป็นเครือข่าย	120	30.00

ที่มา : จากการคำนวณ

13) ระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกี่ยวกับการเป็นสมาชิก การฟื้นฟูสภาพจาก
การเป็นสมาชิก จำนวนกรรมการ คุณสมบัติของผู้ที่เป็นกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง ระเบียบ
ข้อบังคับเกี่ยวกับการออมเงิน การให้กู้ยืมเงิน และหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกำไรจากการ
ดำเนินงานประจำปี จะขึ้นอยู่กับข้อตกลงในที่ประชุมของสมาชิกแต่ละกลุ่มออมทรัพย์ฯ ซึ่ง จะ
แตกต่างกันไปตามความต้องการของสมาชิก และสภาพเศรษฐกิจของชุมชนหรือหมู่บ้านนั้น ทั้งนี้
ระเบียบจะร่างไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและผ่านมติที่ประชุมใหญ่ ในวันที่จัดตั้งกลุ่มครั้งแรก และจะ
ดำเนินการแก้ไขในที่ประชุมใหญ่ในปีถัดไปเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละ
ปี

จากผลการศึกษาเรื่องระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ พบว่า ร้อยละ 80.00 ของ
กลุ่มออมทรัพย์ มีการจัดทำระเบียบข้อบังคับเก็บไว้เป็นหลักฐาน และร้อยละ 20.00 ไม่มีระเบียบ
ข้อบังคับเก็บไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ โดยส่วนใหญ่คณะกรรมการชี้แจงว่า ไม่ได้รับเอกสารเกี่ยวกับ
ระเบียบข้อบังคับจากกรรมการชุดเดิมที่หมดวาระ หรือเอกสารสูญหาย และส่วนน้อยอยู่ระหว่าง
การจัดตั้งกลุ่ม ปัจจุบันอยู่ระหว่างการร่างระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพื่อนำเสนอต่อ
สมาชิกในที่ประชุมใหญ่ต่อไป

ตารางที่ 4.40 แสดงการมีอยู่ของระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ จำแนกตามขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ระเบียบข้อบังคับ	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์				
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	รวม (กลุ่ม)	ร้อยละ
มี	264	45	11	320	80.00
ไม่มี	73	5	2	80	20.00
รวม	337	50	13	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

14) สถานะความเข้มแข็งและความมั่นคงของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

จากการศึกษา ความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 400 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีความเข้มแข็งทางการเงินและการบริหาร ในระดับปานกลาง รองลงมาอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 68.00 และร้อยละ 30.75 ของกลุ่มออมทรัพย์ทั้งสิ้น ตามลำดับ ตารางที่ 4.41 แสดงความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ
อ่อนแอ	5	1.25
ปานกลาง	272	68.00
ดี	123	30.75
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษาขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต(ตามเกณฑ์การวัดความเข้มแข็ง) พบว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่ เป็นกลุ่มออมทรัพย์ฯ ขนาดเล็ก รองลงมาเป็นกลุ่มออมทรัพย์ฯ ขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.00 และร้อยละ 23.75 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสิ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.42 แสดงจำนวนและร้อยละของขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	จำนวน (กลุ่ม)	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	228	57.00
ขนาดกลาง	95	23.75
ขนาดใหญ่	77	19.25
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ของขนาดและความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขนาดเล็ก มีความเข้มแข็งทางการเงินและการบริหารปานกลาง รองลงมาเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขนาดใหญ่ มีความเข้มแข็งทางการเงินและบริหารดี คิดเป็นร้อยละ 54.25 และ ร้อยละ 16.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.43 แสดงความสัมพันธ์ของขนาดและความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความเข้มแข็ง	ขนาดของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต			รวม (ร้อยละ)
	ขนาดเล็ก (กลุ่ม)	ขนาดกลาง (กลุ่ม)	ขนาดใหญ่ (กลุ่ม)	
อ่อนแอ	จำนวน	5	0	5
	ร้อยละ	1.25	0.00	1.25
ปานกลาง	จำนวน	217	43	272
	ร้อยละ	54.25	10.75	68.00
ดี	จำนวน	6	52	123
	ร้อยละ	1.50	13.00	30.75
รวม	จำนวน	228	95	400
	ร้อยละ	57.00	23.75	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความยั่งยืนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า ปัจจัยด้านคณะกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากคณะกรรมการต้องทุ่มเทให้กับการทำงาน มีการบริหารจัดการที่ดี ชี้อัตถ์ และมีความโปร่งใส จึงจะเป็นที่น่าเชื่อถือของสมาชิกในกลุ่ม รองลงมาคือปัจจัยด้านการมีสัจจะของสมาชิก เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต้องเป็นผู้ที่มีวินัย มีสัจจะ จึงจะทำให้การส่งเงินค่าหุ้น / เงินสัจจะ และการชำระเงินที่กู้ยืมเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.42 และ 1.31 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความยั่งยืนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตน้อยที่สุดคือปัจจัยด้านความหลากหลายกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.03

ตารางที่ 4.44 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อความยั่งยืนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ประเภทของปัจจัย	ค่าเฉลี่ย
1. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์	1.42
2. การมีสัจจะของสมาชิก	1.31
3. ผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์	0.85
4. จำนวนสมาชิก	0.77
5. ประธานกลุ่มออมทรัพย์	0.64
6. สภาพคล่องทางการเงิน	0.45
7. กลุ่มทำงานมีประสิทธิภาพ	0.41
8. ความหลากหลายกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์	0.03

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ต่อความมั่นคงของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า ส่วนใหญ่แสดงความเห็นว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ตนบริหารอยู่มีความมั่นคงมาก คิดเป็นร้อยละ 69.75 เนื่องจากก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์มานาน มีจำนวนสมาชิกและเงินสัจจะมาก คณะกรรมการมีความสามัคคีกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน สมาชิกมีสัจจะ รองลงมาแสดงความเห็นว่าค่อนข้างมั่นคง คิดเป็นร้อยละ 9.75 เนื่องจาก เป็นหมู่บ้านเล็ก กลุ่มเริ่มเติบโต กรรมการและสมาชิกร่วมมือกันดี และมีเงินทุนมากขึ้น ส่วนร้อยละ 8.75 แสดงความเห็นว่าค่อนข้างไม่มั่นคง เนื่องจาก เพิ่งเริ่มก่อตั้งกลุ่ม จำนวนสมาชิกและเงินสัจจะ

สะสมมีน้อย สมาชิกยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์อย่างแท้จริง การก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีระยะเวลาจำกัด เมื่อครบกำหนดเลิกแล้วก่อตั้งใหม่ และร้อยละ 5.00 แสดงความคิดเห็นว่ามั่นคงปานกลาง เนื่องจาก ประธานกลุ่มออมทรัพย์และกรรมการยังไม่เข้มแข็ง เริ่มมีสมาชิกเพิ่มขึ้น และไม่มีการให้กู้ยืมเงิน นอกจากนี้ร้อยละ 2.75 แสดงความคิดเห็นว่าไม่มั่นคง เนื่องจาก เตรียมจะยุบกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีสัจจะ และมีความเสี่ยงในการให้กู้ยืมเงิน

ตารางที่ 4 .45 แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความมั่นคงของกลุ่ม

ลำดับ	การแสดงความคิดเห็นของกรรมการ	จำนวนราย	ร้อยละ
1	ไม่มั่นคง	11	2.75
2	ค่อนข้างไม่มั่นคง	35	8.75
3	มั่นคงปานกลาง	20	5.00
4	ค่อนข้างมั่นคง	39	9.75
5	มั่นคงมาก	279	69.75
6	ไม่แสดงความคิดเห็น	16	4.00
รวม		400	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

4.3 ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

จากผลการศึกษาปริมาณลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระหนี้ต่อสินเชื่อบริการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า มีอัตราส่วนจำนวนรายของลูกหนี้ด้วยคุณภาพเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.75 ในปี 2551 เป็นร้อยละ 0.92 ในปี 2552 ในขณะที่อัตราส่วนจำนวนเงินของลูกหนี้ด้วยคุณภาพลดลงจากร้อยละ 1.00 ในปี 2551 เป็นร้อยละ 0.97 ในปี 2552 นับว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำและไม่มีผลกระทบต่อารดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ฯ

ตารางที่ 4.46 แสดงอัตราส่วนลูกหนี้ผิคนัดต่อสินเชื่อรวม

รายการ	ปี 2551		ปี 2552	
	จำนวน		จำนวน	
	ราย	เงิน (พันบาท)	ราย	เงิน (พันบาท)
สินเชื่อรวม (1)	23,351	166,360	27,649	218,699
ลูกหนี้ผิคนัด(2)	174	1,662	255	2,129
ร้อยละ (2)/(1)	0.75	1.00	0.92	0.97

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษาค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคที่กระทบต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในแต่ละด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคที่กระทบต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านความสามารถในการระดมเงินทุนและเงินสัจจะ พบว่าการที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่ได้เป็นนิติบุคคล ทำให้ไม่สามารถกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ ได้ นั้น เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือปัญหาเรื่องการเก็บเงินสัจจะจากสมาชิกได้ล่าช้าและไม่เป็นไปตามกำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 และ 1.59 ตามลำดับ

ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ประสบปัญหาเกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน จากภาครัฐและภาคเอกชน เป็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน เท่ากับ 2.58 และ 2.56 ตามลำดับ

ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ พบว่าปัญหาด้านความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการของกรรมการเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือปัญหาด้านการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.19 และ 1.78 ตามลำดับ

ด้านการเพิ่มจำนวนสมาชิก พบว่าความไม่เข้าใจในประโยชน์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของประชาชนเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือผลตอบแทนที่ได้รับจากการสมัครเป็นสมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.88 และ 1.64 ตามลำดับ

ด้านวินัยทางการเงินของสมาชิกพบว่า สมาชิกนำเงินกู้ยืมไปใช้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือการมีพฤติกรรมสร้างหนี้เกินตัว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.79 และ 1.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหา และอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ประเภทของปัญหาและอุปสรรค	ค่าเฉลี่ย
1. ปัญหาด้านความสามารถในการระดมเงินทุนและเงินสัจจะ	
1.1 การไม่เป็นนิติบุคคลทำให้ไม่สามารถกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ ได้	1.65
1.2 การเรียกเก็บเงินสัจจะ(ค่าหุ้น) จากสมาชิก ล่าช้าไม่เป็นไปตามกำหนด	1.59
1.3 การขาดสภาพคล่อง	1.48
1.4 สภาพคล่องส่วนเกิน	1.38
2. ปัญหาด้านการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน	
2.1 การสนับสนุนด้านความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากภาครัฐและเอกชน	2.58
2.2 การสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานจากภาครัฐและเอกชน	2.56
3. ปัญหาด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ	
3.1 ความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการ	2.19
3.2 การมอบหมายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	1.78
3.3 การมีส่วนร่วมในการประชุมและการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ	1.75
3.4 ผลตอบแทนการทำงานให้แก่กรรมการ	1.54

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4.47 (ต่อ)

ประเภทของปัญหาและอุปสรรค	ค่าเฉลี่ย
4. ปัญหาด้านการเพิ่มจำนวนสมาชิก	
4.1 ความเข้าใจถึงผลประโยชน์ของกลุ่มออมทรัพย์ของประชาชน	1.88
4.2 ผลตอบแทนจากการเป็นสมาชิก	1.64
4.3 มีแหล่งเงินกู้ยืมเงินอื่นๆ ที่ง่ายและสะดวกกว่า	1.59
4.4 กิจกรรมเครือข่ายในกลุ่มออมทรัพย์	1.52
4.5 ความน่าเชื่อถือของกลุ่ม เช่นการบริหารงานไม่โปร่งใส	1.47
4.6 ข้อจำกัดในการรับสมัครสมาชิก	1.42
5. ปัญหาด้านวินัยทางการเงินของสมาชิกในกลุ่ม	
5.3 การนำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้	1.79
5.2 มีพฤติกรรมสร้างหนี้เกินตัว	1.70
5.4 การส่งเงินกู้ตามเงื่อนไขการผ่อนชำระ	1.60
5.1 ลูกหนี้มีเงินแต่ไม่ชำระหนี้	1.29

ที่มา : จากการคำนวณ

จากผลการศึกษา ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า ปัญหาด้านการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน เกี่ยวกับด้านความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ รวมถึงการสนับสนุนด้านเครื่องใช้สำนักงาน เป็นปัญหาที่สำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาด้านการบริหารงานภายในกลุ่ม ที่คณะกรรมการยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และ 1.82 ตามลำดับ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตน้อยที่สุดคือ ปัญหาด้านความสามารถในการระดมเงินทุน และเงินสัจจะ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคที่กระทบต่อการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต ในแต่ละด้าน

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย
1. ปัญหาด้านการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน	2.57
2. ปัญหาด้านการบริหารงานในกลุ่มคณะกรรมการ	1.82
3. ปัญหาด้านวินัยทางการเงินของสมาชิกในกลุ่ม	1.60
4. ปัญหาด้านการเพิ่มจำนวนสมาชิก	1.59
5. ปัญหาด้านความสามารถในการระดมเงินทุนและเงินสัจจะ	1.53

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมคณะกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกี่ยวกับปัญหา
และอุปสรรคที่พบในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ สามารถสรุปได้ดังนี้

4.3.1 ปัญหาด้านสมาชิก

- 1) สมาชิกบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่ม และ
หลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แท้จริง เป็นสมาชิกเพื่อหวังกู้เงินจากกลุ่ม
เท่านั้น
- 2) สมาชิกส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกร และมีอาชีพรับจ้าง การศึกษาน้อย ไม่มีศักยภาพ
หรือความพร้อมที่จะเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่ม และคิดว่ามีความยุ่งยากและเสียเวลา
ในการประกอบอาชีพ
- 3) สมาชิกบางส่วนไม่ได้ส่งเงินสัจจะสะสมด้วยตนเองทำให้ขาดการติดต่อ
ประสานงานกับกลุ่ม
- 4) สมาชิกบางส่วนไม่มีวินัย ส่งเงินค่าหุ้น เงินสัจจะ และการชำระหนี้ล่าช้าไม่ตรงตาม
กำหนด
- 5) สมาชิกบางส่วนนำเงินกู้ไปใช้จ่ายไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ นำไปใช้จ่าย
ฟุ่มเฟือย สร้างหนี้เกินตัวมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น และไม่มีความสามารถในการชำระหนี้
- 6) สมาชิกบางส่วนไม่ไว้วางใจการบริหารงานของคณะกรรมการ

4.3.2 ปัญหาด้านคณะกรรมการ

- 1) คณะกรรมการบริหารบางคนไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย มีการก้าวท้าวอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
- 2) คณะกรรมการบางคนมีความรู้ที่น้อย เกี่ยวกับการผลิต การตลาด และการบัญชี ทำให้ไม่สามารถจัดทำบัญชี และงบการเงินของกลุ่มได้ และขาดประสบการณ์ด้านการบริหารเงิน การจัดการสภาพคล่อง ทำให้กลุ่มขาดโอกาสและบริการสมาชิกได้ทั่วถึง
- 3) คณะกรรมการบางกลุ่มบริหารงานไม่โปร่งใส ไม่รับผิดชอบ ไม่ทุ่มเท ขาดความเข้าใจ และขาดความน่าเชื่อถือ ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสมาชิกและความยั่งยืนของกลุ่ม

4.3.3 ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

- 1) ไม่มีสถานที่ทำการถาวรเป็นของกลุ่มเอง ขาดอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน การจัดเก็บข้อมูล เอกสารการบัญชี และรายงาน ไม่เรียบร้อยและเป็นระบบ
- 2) คณะกรรมการส่วนใหญ่มีความรู้ที่น้อยและไม่มีความรู้ประสบการณ์ด้านการค้า จึงไม่นิยมนำเงินไปลงทุนในกิจกรรมการผลิตอื่นของกลุ่มอย่างกว้างขวาง มีเพียงการจัดทำกองทุนปุ๋ยและจำหน่ายข่าวสารให้แก่สมาชิกเป็นส่วนใหญ่
- 3) กลุ่มออมทรัพย์ โดยส่วนใหญ่ขาดสภาพคล่อง และขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ส่งผลต่อการดำเนินงาน และการให้บริการกู้ยืมเงินแก่สมาชิก
- 4) การจัดทำบัญชี การจัดทำงบการเงิน และไม่มีระบบการตรวจสอบ ตามมาตรฐานการบัญชี ไม่มีหน่วยงานทางราชการมารองรับความมั่นคง ทำให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขาดความเชื่อถือจากสถาบันการเงิน

4.3.4 ปัญหาด้านกิจกรรมเครือข่าย

- 1) การเชื่อมโยงเครือข่ายหรือรวมกลุ่มกับกลุ่มการเงินอื่น ๆ ภายในชุมชนหรือหมู่บ้านมีน้อยมาก เนื่องจากมองว่าวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่ม แนวคิดหลักการบริหารแตกต่างกัน และไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

2) ขาดหน่วยงานภาครัฐส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายกับกลุ่มการเงินอื่นนอกหมู่บ้าน ตำบล และระดับอำเภอ ทำให้การพัฒนาเครือข่ายที่จะรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินไม่มีความคืบหน้า ได้เพียงแต่ประชุมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกันเท่านั้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved